

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๔/๒๕๖๑

วันที่ ๒๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายสุธา ผลร้อย และนายวิจิตร ศิริการ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุธา ผลร้อย และ
นายวิจิตร ศิริการ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องทั้งสองมีฐานะเป็นพลเมืองไทยและมีหน้าที่ปกป้อง
สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องทั้งสองจึงเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑
ตำบลปากอ อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา เป็นจำเลยที่ ๑ และนายอำเภอเมืองพังงา เป็นจำเลยที่ ๒
ในฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เนื่องจากจำเลยที่ ๒ มอบอำนาจให้จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือ
ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ในการนำชี้เดินสำรวจที่ดิน ไร่ วัด จดแจ้ง ลงนามในบันทึกถ้อยคำ
แก้ไขรูปแผนที่ ดำเนินการจดทะเบียนขอความอันเป็นที่ต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ซึ่งจำเลยที่ ๑ รู้อยู่แล้วว่า
ข้อความที่จดทะเบียนไม่เป็นความจริง การนำชี้ไม่เป็นความจริง การรับรองแนวเขตที่ดินติดต่อข้างเคียง
ไม่เป็นความจริง โดยการจดทะเบียนและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยทั้งสองทำให้ผู้ร้องทั้งสอง
ซึ่งมีที่ดินอยู่ห่างจากที่ดินพิพาท ๑ กิโลเมตร ได้รับความเสียหาย ทำให้ผู้ร้องทั้งสอง ประชาชน
และทางราชการ ได้รับความเสียหายจากการไม่ได้ใช้สายน้ำสาธารณะและทางเดินสาธารณะ
การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ผู้ร้องทั้งสอง



- ๒ -

จึงยื่นฟ้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ พิพากษายกฟ้อง เนื่องจากผู้ร้องทั้งสองไม่ใช่ผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ ผู้ร้องทั้งสองอุทธรณ์ และได้ยื่นคำร้องโดยอ้างว่าคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ได้อ้างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในการตัดสินชี้ขาดคดีเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และมาตรา ๕๐ (๒) จึงขอให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย แต่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำสั่งให้ยกคำร้อง เนื่องจากคำร้องไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง และพิพากษายืน

ผู้ร้องทั้งสองได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๖ (๑) และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒) และคำสั่งไม่รับคำฟ้องของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผู้ร้องทั้งสองว่าแม้ผู้ร้องทั้งสองจะกล่าวอ้างว่าได้รับผลกระทบจากคำพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ แต่ก็ไม่ได้ถือว่าได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ที่พิพากษายกฟ้องผู้ร้องทั้งสองซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าว เนื่องจากไม่ปรากฏว่าที่ดินของโจทก์ถูกระทบกระเทือนสิทธิ และไม่มีส่วนใดของที่ดินโจทก์ที่ติดหรือเกี่ยวข้องกับที่ดินที่มีการรังวัดถือไม่ได้ว่าการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติของจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าพนักงานก่อให้เกิดความเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้ร้องทั้งสอง ผู้ร้องทั้งสองจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว



- ๓ -

ผู้ร้องทั้งสองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๖ (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒)

(๒) ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒)

(๓) คำพิพากษาและคำสั่งของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๓)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๓) กฎหมายบัญญัติขึ้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”



- ๔ -

และมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๖ (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒) อันเป็นกรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องทั้งสองจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งผลการพิจารณาแล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสองได้ถูกละเมิดที่เป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว กรณีตามคำร้องจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) และ (๓) และมาตรา ๕๐ (๒) อันเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายลำดับรอง ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน จึงเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๓) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา



- ๕ -

สำหรับกรณีนี้ที่ผู้ร้องทั้งสองกล่าวอ้างว่าได้รับผลกระทบจากคำพิพากษาและคำสั่งของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคำพิพากษาและคำสั่งดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๓) ซึ่งการยื่นคำร้องเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้นจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องทั้งสองจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งผลการพิจารณาแล้วก็ตาม แต่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๔ บัญญัติให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นที่สุด เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตให้ฎีกา ซึ่งข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสองขออนุญาตฎีกาและได้รับอนุญาตให้ฎีกาแต่ประการใด กรณีเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายหรือบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญจึงเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญตั้งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย





- ๖ -

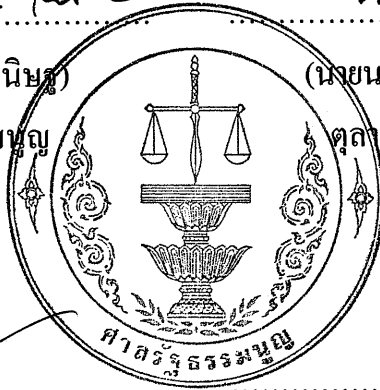
(คำสั่งที่ ๑/๒๕๖๒)

(นายจรรย์ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นางยณกรินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ